

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Modus per se localis potestne salvari sine modalitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS I.

Motus per se localis, potestne salvari sine modalitate?

in actu: inde quando successivè fit motus, ad aliquas formas, respectu illarum partium, quæ sunt acquirendæ, est motus, non verò respectu, jam acquisitarum. Ubi ulterius vides, ly *in potentia prout in potentia*, importare terminum à quo; quando autem dicitur esse *actus entis*, importatur terminus ad quem.

QUÆRES secundò, *Quid motus superaddat actioni & passioni?*

RESPONDETUR. Hæc in re idem esse, sed tantum superadditur ly *in potentia*, prout in potentia, qui termini jam supra explicati. Ratio, quia nulla est necessitas, hæc cōdistinguendi, & quia aliàs, si motus esset quid distinctum ab his, daretur motus ad motum.

QUÆRES tertio, *ad quæ prædicamenta datur motus?*

CENSET Aristoteles ad tria prædicamenta, rigorosè loquendo, dari motum, hoc est ad quantitatem, qui motus vocatur accretio; ad qualitatem, qui vocatur alteratio; & ad ubi, qui motus vocatur latio. Sed datur ne motus ad substantiam? affirmat Arriag: negat Aristoteles s. Physic: textu 18. & 11. quia motus debet esse à contrario ad contrarium, partes autem substantiæ, quæ aggeneratione acquiruntur, non sunt à contrario ad contrarium, quæ etiam contrarietas in accretione reperitur: quia una pars quantitatis expellit aliam, in aggeneratione autem, una pars substantialis, per se non expellit aliam. Item non datur motus ad Relationem, quia hæc non acquiritur per se, sed per accidens; non datur ad actionem, & passionem: quia illis identificatur. Non ad Situm, Quando, Habere; quia hæc sequuntur per accidens motum, in aliud prædicamentum, & non acquiruntur ut termini per se: ita enim Situs, acquiritur ad ubi; Quando ad motum cælorum, Habitus ad motum localem vestiti & vestis. De specificatione motuum & individuatione agitur alibi, ubi scilicet de actionis specificatione.

QUÆSTIO I.

De Motu Locali, ut sic.

EX dictis immediatè, conficitur hæc definitio *Motus localis, quod sit actus entis in potentia ad locum, prout in potentia*. Positâ hæc definitione primò controversandum venit; an motus localis importet modalem entitatem, vel non; & quia procedere potest, vel de motu locali per se, ut cum homo, vel Angelus ipse se movet; vel de motu per accidens, ut cum acquiritur novus locus, per exercitium loco motivæ alicujus aliūs, ut sit homo vehatur in navi, vel si moveatur Dæmon in corpore energumæni, hinc sit

DICENDUM est primò. *Sine modali entitate, non possè salvari motum per se.*

PROBARI solet primò. Quia, si motus non importaret entitatem superadditam, esset ipsum mobile cum aliquibus circumstantiis; sed hoc non, quia mobile debet efficere motum localem, Ergo motus localis non est ipsum mobile: aliàs seipsum efficeret, Antecedens probatur usu communi loquendi.

RESPONDERI posset, motum effici actione non productivâ, sed adductivâ: idem autem se ipsum adducere potest.

PROBARI solet secundò. Si motus non esset quid superadditum, non moveretur mobile, nec mutaretur per motum, sed mutatur. Ergo. Seq: Prob: quia nihil mutari dicitur, nisi secundum acquisitionem intrinsecam, alicujus entitatis de novo; & certè, si ad mutationem non esset necesse acquirere extrinsecè, aliquam de novo entitatem, DEUS cum hodiè desinit esse præsens animali cui erat heri præsens, eò quod hodiè sit mortuum, diceretur propterea immutari.

RESPONDERI potest: quod mobile per motum moveatur, & mutetur extrinsecè, & ratione connotatorum: quia scilicet, ea connotata non habet mobile ante motum, quæ habet in motu, & sicut sufficit ad denominationem Patris, mutatio in extrinsecò connotato, ita & in præsentis consequenter dicitur hæc mutatio, esse ratione extrinseci.

PROBARI solet tertio. Motus localis ex ratione localis, est actus, si actus est: Ergo debet actuare, debet recipi; si debet recipi, debet esse quid condistinctum, nihil enim recipit seipsum.

RESPONDERI potest. Motum esse actum non entitativum, sed formalem, recipique per modum formalitatis.

PROBAT quartò Amic: disp. 6. de Ang. Sec. 2. Moveri ad locum, est novus effectus realis; sed hic haberi non potest, nisi vi modalitas superadditæ. Ergo. Antecedens Probatur. Quia deferere unum locum, & alium comparare, est novus effectus, & realis, quia est effectus potentie realis, virtutis scilicet motivæ, omnis autem virtus realis effectiva, terminari debet, ad aliquid reale.

RESPONDEBUNT Nominales. Moveri ad locum, esse novum effectum realem formalem, seu prout reale opponitur ficto, & intentionali, sed non esse effectum realem, prout reale desumitur à re. Nego item dari realem hoc sensu potentiam motivam, hoc est distincti entitative motus productivam. *Hinc aliter*

PROBATUR quintò Conclusio argumento negativo, aliàs à nobis usurpato. Impossibile est transire à contradictorio ad contradictorium sine sufficienti mutatione. Ergo nec transibitur sine illa, à non esse moti localiter; sed nisi ponatur entitas modalis, non ostendetur sufficiens mutatio. Ergo.

RESPONDENT primò Nominales. Sufficiens mutatio est, si dicatur motus, esse ipsum mobile, unitum successive loco majori se.

CONTRA. Potest esse entitas mobilis, & entitas loci; & non esse illud successive unitum, per quid ergo transit ad esse successive unitum?

RESPONDENT secundò: per novam formalitatem.

CONTRA. Potest esse entitas mobilis, & loci, & non esse successive unita, & non esse habens istam formalitatem, per quid ergo transitur ad esse habentis illam?

RESPONDENT tertio, seipso transire mobile.

CONTRA: Potest esse à parte rei mobile, & locus, & non esse mobile successive occupans locum, & seipso transiens; quæ ergo erit sufficiens mutatio, ut transeat ad esse successive locum habentis, & seipso transeuntis? Agnosco quidem, quod interdum ab uno contradictorio ad aliud transiri possit seipso, sed hoc fit, quando aliqua negatio sufficiens de novo ponitur, vel nova entitas. Et certè, sicut esse, seipso est esse, & à non esse, seipso transitur ad esse; ita à non esse negationis, ad esse negationis posita, sufficienter transitur, positione novæ negationis. Neque valet si dicas. Negatio si de novo ponatur, est sufficiens ad transitum mutatio, erit ergo etiam sufficiens mutatio, si nova formalitas ponatur; nego enim illam posse dari, si aliquid vel extrinsecè, vel intrinsecè, præter illam non sit mutatum, sive in entibus, sive in non entibus; & ita ad formalitatem relationis similitudinis, non potest transiri sine nova qualitate, ad esse ubi, sine negatione distantiae &c: illa enim formalitas, est nova conceptibilitas, nova autem conceptibilitas, advenire non potest, sine nova mutatione extrinsecà, vel intrinsecà, in entibus, vel non entibus.

RESPONDENT quartò Nominales. Mobile à non esse moti, ad esse moti; transire negatione successive acquisita.

CONTRA: Tum quia, redit argumentum, per quid transeat ad esse acquirentis, à non esse acquirentis. Ubi non quæro, per quid transeat, à non esse dicentis negationem distantiae, ad esse dicentis negationem distantiae: ad hoc enim transitur, ipsa negatione distantiae; sed quæro præcisè, per quid transeat, à non esse acquirentis? Tum quia: fieri potest, ut successive acquiratur nova negatio distantiae, sine ullo motu; ut si persistente mobili, DEUS loca, à quibus negationem distantiae dicebat mobile, promoveat ad ipsum mobile: det item DEUS mobili,

vim successive replicandi seipsum, per hoc non movebitur localiter, & tamen successive acquirat negationes distantiae varias. Ergo ratio motus non stat formaliter, in ista successiva acquisitione indistantiae à loco. Tum quia esse in loco, & esse in motu, non sunt idem. Ergo cum esse in loco, sit distantiae negatio, motus per illam explicari non debet.

Neque valet, si dicas, quod esse in loco, sit dicere negationem distantiae permanenter, jam autem fluenter & successive illam dicere, pertinet ad motum: non inquam valet; quia potest esse ubi, non nisi instantaneum, adeoque non permanens: potest etiam esse ubi successive, ut si successive locus mutetur, & tamen, sine ullo motu mobilis. Rursus per quid transitur ad ipsum illud fluenter.

RESPONDENT sexto Nominales: Motum, esse ipsum mobile, quatenus non replicatum, successive habet negationem distantiae à loco.

CONTRA: Tum quia, stat altera instantia, casu scilicet, quo DEUS moveat ipsa loca, immoto mobili. Tum quia: hoc quod est successive habere negationem distantiae, vel ly successive importat, quod negatione distantiae acquirat portando, & ferendo se, ab una parte, ad aliam, vel importat solum, quod negatio distantiae, una post aliam sequatur: Si importat primum, petitur principium: quia si interroganti, quare mobile moveatur, dicas; quia movetur: petis principium, de hoc enim ipso procedit questio. Ergo etiam si dicas: idem aliquid moveri; quia portat se, petes principium: Si autem dicatur secundum, quod scilicet importetur sola successive negatio distantiae, sive moveatur ipsum mobile, sive non. Contra erit: quia hic agitur de motu. Ergo formale illius, debet esse tale, quod non competat illis, quæ non moventur. Jam autem successive negatio distantiae, potest ex dictis competere iis, quæ motu suo non moventur. Immo & quando Angelus non pertransiendo medium, transit ab extremo ad extremum, non habet motum successive, & tamen habet successive negationem distantiae. Tum quia redit argumentum factum, per quid mobile non replicatum, quod alio modo potest negationem distantiae etiam successive habere, transeat à non esse habentis, per motum illam indistantiam, ad esse habentis per motum.

DICENDUM est secundò. *Motum non aliud esse nisi ipsum mobile*, prout determinat se quæ tale, ad esse illic, ubi non fuit, determinatione involvente modalitatem, restrictè que loquendo, de motu locali; motus localis erit ipsum mobile, prout determinat se, ad esse in illo loco, ubi non fuit. Ratio primæ partis Conclusionis est: quia si nihil obstat, debemus quàm proximè accedere ad sententias Aristotelis, qui 8. Phys. textu 36. motum mobili identificat. Secundæ autem partis ratio est: quia non importat illa determinatio modalis.

dali, non poterit salvari transitus, à contradictorio ad contradictorium.

Obijctur primò. In illo formaliter confisist motus, quo solo, sine ulla superaddita entitate posito, fit motus: sed posito mobili non replicato, cum successiva indistantia à loco, intelligitur motus. Ergo.

RESPONDETUR. Neg: Minorem, etiam propter instantiam, casu scilicet, quòd DEUS ipsum locum promoveat successivè ad mobile.

INSTAB: primò. Ergo sufficet explicare motum, per acquisitionem successivam indistantia, modò non moveatur locus, nec replicetur mobile.

RESPONDETUR. De hoc ipso quærendum esse, quid sit, non moveri locum, eundemque moveri.

INSTAB: secundò. Casu quo DEUS locum promoveat, versus mobile, ille locus, successivè acquirit indistantiam à mobili, & non mobile ad locum.

RESPONDETUR. Hæc duo esse relativa, & si unum successivè indistat, etiam aliud successivè indistabit.

Obijctur secundò. Ly: illic, in conclusione positum, significat, quòd scilicet mobile, in loco ponatur per motum; sed motus non debet explicari per locum: quia locus impertinens est ad motum localem. Quod ipsum, probatur: quia motus potest fieri in vacuo, & in spatiis imaginariis, ubi non est locus.

RESPONDETUR. Ly: illic, in conclusione positum, consultò, & non ly, in illo loco, qui ly illic, est universalis, communeque ad locum, & ad vacuum v.g. habetque se ita, sicut spatium, quod est commune ad Locum, Vacuum; Spatia imaginaria, &c. Hinc si moveretur Angelus in vacuo, acciperet illic esse, ubi antea non fuit.

Obijctur tertio. Sit Petrus replicatus Cracoviæ, & Romæ: abeat Romam, non erit illic, ubi non fuerat, & tamen moveretur localiter. Ergo motus localis potest esse sine illic, in quo aliquis non sit.

RESPONDETUR. Petrum prout replicatum Cracoviæ, non fuisse Romæ: replicatus autem Cracoviæ, per motum acciperet illic esse, solumque illic fuit, prout positus Romæ.

Obijctur quartò, iste qui de liberat, ut erat, & concludit eundem esse, est determinatus ad esse illic, ubi non fuit, & tamen hoc ipso non it. Ergo malè per hoc explicatur motus.

RESPONDETUR. Determinatio alia est voluntatis, & hæc nō est itio, sed determinatio potentia motivæ, posita ad esse hic, est motus & itio.

INSTAB: Si ipsum locum DEUS approximet, mobile erit illic, ubi non fuit, & tamen non movebitur. Ergo mala est hæc explicatio motus.

RESPONDETUR, dato casu Antecedentis, mobile non quā tale, sed quā locatum, erit illic, ubi

antea non fuit, determinatione non in se recepta, sed in ipso loco.

Obijctur quintò. Si motus localis esset motus, quando Angelus v.g. successivè movetur, vel producit modalitatem illam successivam, vel non? Si non producit, Ergo vel successivè non movetur contra suppositionem, vel salvari potest motus, sine successiva modalitate: si autem producit, contra erit: quia, si producitur successivè modalitas, producitur modalitas habens prius & posterius, & tunc non potest explicari, quando fit motus: non enim cum est prius, quia tunc nondum est successio: non etiam quando est posterius, quia quando est posterius, non est prius, adeoque nec successio, consequenter nec determinatio illa successiva.

RESPONDETUR. Hoc argumentum, in omni sententia est solvendum: qui fiat motus successivus? sicut ergo alii dicent motum successivum salvari, & ratione ejus, quod præterit, & ratione ejus quod est, mensurando hoc, tanquam per aliquid notius, per spatium acquisitum, vel vi illius acquisibile, ita & nos in præsentia dicemus.

DIFFICULTAS II.

Motus per accidens localis, potestne salvari sine modalitate? &c. &c.

DICENDUM est. Motum per accidens non importare ullam determinationem modalem. ita Vasq: 1. parte disp. 159. Cap. 4. quamvis oppositum teneat de motu per se.

PROBARI solet primò, ex Aristotele 4. Phys. tex. 32. ex cujus Auctoritate, sic formatur argumentum: Si requireretur modalitas ad motum per accidens, deberet principiari à moto per se, & recepi etiam in moto per accidens: sed hoc non: quia si hoc fieret, mutaretur motu illo recepto, mutaretur inquam motu per accidens, sed non mutatur: expressè enim dicit Arist: hæc enim sic transmutant locum, quia id, in quo sunt, transmutatur. Rursus quando Musicus ædificat, non est necesse principiari illam actionem à Musica, sed tota illius causa, tribuitur Architectonicæ: Ergo & quando aliquid movetur per accidens, principiatio illius motus, & receptio tota, tribuetur moto per se, & non moto per accidens.

PROBARI solet secundò. Ponamus vehi Angelum, illo casu, motu ventionis movebitur Angelus, & tamen sine entitate superaddita. Ergo motus per accidens, non importat modalitatem. Antecedens Prob: quia illa entitas, vel esset corporea, vel spiritualis: Si corporea, connaturaliter in re spirituale recipi non poterit. Si spiritualis: Ergo à re materiali, hoc est vehente, produci non poterit.

RESPONDEBIS. Produci tunc à DEO motum spiritualem, recipiendum ab Angelo.

CONTRA erit: Tum quia, quomodo jam propriè dicetur, res illa materialis, vehere Angelum? Tum